

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.

Hat óra . . . 5 kor. — fill.

Három óra . . . 2 kor. 50 fill.

Előzetési pénzek póstaútványra küldhetők.

Egyes számok 20 fillérért kaphatók

a kiadóhivatalban.

BARS.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill. kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. ázetendő, Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 61 fill., azontul minden szó 2 fillérével számítottatik.

A nyitltérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér. Velünk 7-vezekítettésben levő hirdető-írók, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díjkezelményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zó'kert-utca 33. sz.) küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba (Takarék-és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

A vásártér.

Már jó ideje egy valaki a városi közgyűlésen azon kérdést vetette fel, hogy vajjon nem volna-e célszerű, ha a vásári forgalmat a főtérről a mostani vásártérre terelnék? Ez a kérdés akkoriban nem birt különösebb súlylyal, mert mivel sem volt indokolható, mert a megoldás legnagyobb akadályja volt az, hogy a vásártér nem volt a miénk s így komolyan a kérdést nem is tárgyalhattuk volna. Most azonban a dolog új fordulatot vett. A legutolsó közgyűlésen a városi képviselőtestület elhatározta, hogy az uradalomtól megváltja a helypénzszedési jogot és megveszi a vásártérrel. Ennél fogva elővehetjük a dolog másik oldalát is s ismét feltehetjük az előbb említett kérdést.

Léva városa úgy van a köztterekkel, mint a gyerek a ruhájával, hogy kinő belőle. Valamikor jó régen, a nagyatyáink korában az országos vásárok elég jól elhelyezhetők voltak a főtéren, a mely akkor, megjegyezzük, jóval nagyobb volt. Keleti oldalán az ujonnan épült házak, a városháza előtt a peccsenyés bódék jó darabot elvettek belőle. Ma már nem lehet tagadnunk, hogy kicsiny a főtér, noha annak csak a kikövezése kerek 40.000 koronába került. Ennek következtében országos vásárok alkalmával a szabók, kalaposok, csizmadiák, a zöldséges és fás kocsi, a gabonás szekerek ki szorulnak az utcákba, hogy azután itt a sátorkarókkal, a le és felrakodással mennyi kárt tesznek, felesleges mondani. S hogy a város közepén a főtéren tartott országos vásár is mily nyomokat hagy hátra, szintén nem szükséges elsorolni. Más szóval sem az opportunítási, sem közegészségügyi vagy esztetikai szempontból nem indokolható a vásároknak a főtéren való tartása.

Léva város eleitől követett szerencsétlen építkezései következtében annyira szűkölködik terekben, hogy valóban kíváncsiak vagyunk arra, hogy hol fogja megtalálni az iskolás gyerekek részére előirt játszóteret. Nincs egy sétaterünk, a mely a város fakó-szürkeségét kellemes zöldjével enyhítené. Sőt többet mondunk, egy vándor komédiás csapatnak sem tudunk helyet adni. A mi volt, azt beépítjük. Így például eladtuk a gyepteret, a helyett, hogy kinyitottuk volna, pedig az ott levő türes helyek s egypár ház megszerzése fele annyiba sem került volna, mint a honvéd utca kiszélesítése. Nyitunk új utcákat, de az senkinek sem jut eszébe, hogy az új utcák szabályos, befásítható terekre nyiljanak.

S hogy a vásári forgalmat a vásártérre óhajtanók terelni, semmi más szempont nem vezet bennünket mint az, hogy a város közepén megmentünk egy teret a közegészség és köz-tisztaság számára. Hallottunk ellenvetéseket, hogy a vásártér messze van. Nos ez figyelembe nem vehető, mert Léva város területén egyáltalán semmi sincs messze. És mindaddig, míg a vásárokat a vásártérre át nem helyezük, nincs kilátásunk arra, hogy a város a vasutig kiépülhessen, mert arra a helyre, a honnan a forgalmat szándékosan másfelé tereljük, lakókat telepíteni merész kívánság lenne. Elismerjük azonban az egyedül számba vehető azon ellenérv jogosultságát, hogy terveink legnagyobb akadályát képezik az ott folyó vadvizek, a talajnedvesség. Ezen kérdés rendezése azonban még a terület megvétele előtt a laktanya építés alkalmával felmerült. Szakértők szerint az ott folyó vadvizek elvezetése igen célszerűen nem is oly nagy költséggel volna keresztül vihető. Hátra volna még ugyan a talaj

feltöltése, de azt is lehetne időnként megtenni. Például most a városház ledöntése alkalmával kapott törmelék s minden építéskor származó s a tulajdonos által nem használható fal és kő hulladék erre felhasználható lenne. Lassan menne az igaz, de hiszen a főtér sem lett egy év alatt feltöltve és kikövezve.

Nagy hiba az mitőlünk, hogy mindent a város közepén akarunk elhelyezni. Ennek tulajdonitjuk azokat a rendkívül szűk belső telkeket, a melyen liliputi házaink épültek. Közintézményeink elhelyezésével kell kifelé mennünk, a lakosság nyomon fogja azt követni. A vásárok elhelyezése volna kifelé való terjeszkedésünk célirányos megkezdése.

Nem mondjuk, hogy rögtön, minden előkészület nélkül tegyük meg, mert erre sem időnk, sem pénzünk nincs. De a talaj a kellő átmenet elkészítésére már most elegyengethető volna s a fejlődő város az előkészített utra önmaga is rátalálna.

Gazdasági és közműveltségi teendőink az új esztendőben.

(Folytatás és vége.)

A börgyártásra igen terhes, hogy a csödtörvény s a vagyonátírás még nincs kellőleg szabályozva; a vasuti szállítási díj, a cserző anyagra nézve, igen magas; a vasutak által szedett fertőtlenítési díjak pedig egészen indokolatlanok, mert hiszen, a bőrök már úgy vannak csomagolva, hogy fertőtleníteni nem kell őket. A sörnek olyan ára legyen, mint a szomszéd országokban s árpatermelésünket itthon dolgozzuk fel. Olesó sörrel kell gondoskodni, mindjárt lesz verseny.

Az ipari vámtételek a jövőben emeltessenek. Szerződéses politikát kellene követni. A keleti piacot, a magyar kereskedelemre nézve, jó szerződések által közelebb kell hozni s a nyugati szerződéses államokkal megindítandó tárgyalásokba be

kell vonni a szomszéd-államokat is. Nem csoda, hogy az önálló vámterület hívei, napról-napra szaporodnak!

A külföldi aszfaltra vámot kell vetni. Van elég nálunk is, meg Ausztriában is. A vidéki városok pótdátóterhei leszallítandók. Hazai gyufagyáraknak s szeszeczetgyáraknak fuvardíjkezelményt kell adni.

Az sem megvetendő, ha a készpénzek s az állami kincstár felesleges pénzkészletei, okosan elhelyeztetnek, valamint, ha a vidéki takarékpénztárak tőkéiket vállalatokba helyezik el. Egyes vidékek érdekei nagyon is elő lesznek mozdítva ez által.

Több vicinális vasutra is szükség volna. Fiumében a vasuti fuvar tulságos nagy. A mellék-költségek magasabbak, mint a triesztiek szoktak lenni. Raktárai is kicsinyek. Ocsóbb díjszabás kellene a cukor- és szappangyárakra. Kivételes forgalmi akadályok még mindig vannak! Nincs kellő számban vasuti kocsi. A vasutaknak, az áruk mennyiségeért, felelősséget kellene vállalniok. Az országutak is javítandók. Az utadoból befolyt jövedelmeket a megyék, egyes főispánok gusztsusa szerint, ne építsék be vasutba. Bars megye utai miserabilisak. És még hány megyéje van az országnak! A zónatarifa szabályozandó.

Sok a birtokváltozás a végrehajtások miatt s nagyon a teleggönyvi terhek. Gazdasági kérdések igaz, nálunk sokszor vannak előtérben, ezek felszinesek, nem mélyrehatók. Sokat foglalkozunk politikai ügyekkel, a gazdasági napi kérdések háttérbe szorulnak, vagyis a gazdasági alkotás nem cél, hanem csak eszköz. Társadalmi békére volna nagy szükségünk, mert az iparos és kereskedő ezt érzi legjobban. Nagy baj, hogy nincs kifejtett városi rendszer, erős polgári elem. Még a közönség hivatásával sem vagyunk tisztában. Eért stagnál a közigazdasági fejlődés, minek oka sokszor a közigazdasági tényezők harcza is.

A tanonciskolai mulasztásokat is szigorúbban kellene venni. A belföldi munkásokat céltudatos s gyakorlati oktatásban kellene részesíteni. Kereskedő tanonc csak

TARCSA.

"A tót leány."

Eredeti népszinmű dalokkal 3 felvonásban, a melyet mult vasárnap — jan. 12-én — este az „Oroszlán“ szálloda nagytermében adtak elő a „Lévai Kath. Legényegylet“ műkedvelői. Mulattató, kedves darab, telve tanulságos erkölcsi vonatkozásokkal, egy az igazán sikerült népszinművek közül. Szerzője, Almási Tihamér, éles megfigyelő képességéről tesz bizonyosságot, hogy oly apróra el tudta lesni az egyszerű, de munkás és becsületesen furfangos, mások által figyelemre se méltatott tót nép gondolkodás módját és szokásait. Nagy hibája az a mai porphir szinioradalomnak, hogy megszűre letévedt a tisztesség utjáról s gomba módra burjánzó termékei közül műkedvelő számára alig tud választani a rendező. „A tót leány“ egy a tiszteltre méltó kivételek közül.

Meséje vázlatos rövidséggel a következő: Az élelmes és munkás tót nép gabona-érés idején le-lerándul az alföldi magyar nép közé, hogy az uraság földjén arasson. Az arató tót szumások vezetőjének — Brbolyának — van egy csinos fruska leánya, a ki az uraságnál nyer szolgálatot s így alkalmassá lesz arra nézve, hogy egy módos magyar gazda — Gyarmathy — egyetlen fia halálosan bele szeressen. De a kevély, nemes-ségére büszke Gyarmathy néllallani sem akar arról, hogy a lenézett bár szép lelkű „tót ivadók“ — Hanka — a híres Gyarmathy családba kerüljön. Azonban Bandi fia alávét: magát minden tűzpróbának, hü marad

szerelméhez s legyőzve az akadályokat rábirja gögös anyját, hogy „jó szívet“ egyezék bele Hankával kötendő házasságába, a ki időközben Misonak, egy tót legénynek lett eljegyezve. Ezen főesemény körül mozognak a többi mellék alakok, a kik természetes fonáságaik és ötletes bohóságaik által jóízű kaczagásra készítetik a nézőket. Igaz, hogy a bonyolult kisje hosszu, a kifejlés pedig a harmadik felvonásban gyorsan történik, de azért szépen egybefüggő s unatkozásra egy percre sem jut idő, mert már a tótok természetes eredeti öltözeteik is nagyon mulattatják a közönséget.

A darab a szó való értelmében zsufo-lásig tett ház előtt indult meg és zavartalan jó kedvvel tolyt egész végig. Kinosan kellett tapasztalunk ez alkalommal is hiányát egy megfelelő nagy teremnek, mert bár fűtve nem volt, mégis már a második felvonás alatt deprimáló lett a hőség legkivált a műkedvelőknek, a kiknek maszkjaik miatt is ugyancsak kellett izzadniok. Jól eső s fel-emelő érzéssel tapasztaltuk az intelligencia pártoló résztevését, a kik, igazán szólva, mindenestre élveztek annyit, mint a menyinyit bármely vidéki szintársulat nyujthat s e mellett közreműködtek egy helyi érdekű szociális nagy kérdés, az iparos ifjuság ottbonának jövendő létesítésén is. Felhasználva az alkalmat, e helyen is köszönetet mondunk nekik leereszkedő szives megjelenésükért.

A táncmulatságon résztvevő szép leányok és asszonyok közül a következők neveit tudtuk feljegyezni és bocsánatot kérünk azoktól, a kiket véletlenül kifeledezt össze-

író értesítünk: Leányok: Akucs Esztike, Akucs Ágnes, Akucs Erzsike, Bus Erzsike, Bay Emma, Boldis Mariska, Bartos Annuska, Bus Margitka, Boldis Mariska, Breuer Linuska, Chalupka Annuska, Chlebovits Mariska, Fehér Rozika, Fanderlik Juliska, Gápel Mariska, Gyurcsinka Adél, Horváth Irénke, Jakab Juliska, Jakab Rózika, Kakodi Annuska, Knapik Ninuska, Kaucsár Mariska, Kern Erzsike, Koncz Vilma, Kalapos Anna, Klincsok Mariska, Kosko Mariska, Laczko Annuska, Lutovszky Rózika, Lutovszky Terézia, Mille Betuska, Mala Erzsike, Németh Rózika, Németh Erzsike, Nyiredi Ionka, Opecska Juliska, Pigler Katica, Rác (Virág) Juliska, Silingi Rozika, Schwartz Ionka, Szocha Irénke, Stefko Juliska, Turpinszki Erzsike, Uhlárik Mariska, Vida Erzsike, Vida Ionka, Virág Mariska, Zalai Esztike, Zalai Zsófia. Asszonyok: Akucs Sándorné, Androvits Gyuláné, Amstetter Imréné, Amstetter Antalné, Boldis Józsefné, öz. Boldis Ferenczné, Botlik Lajosné, Bartos Mihályné, Bella Antalné, Czambel Józsefné, Chalupka Jánosné, Fanderlik Gusztávné, Fülöp Jánosné, öz. Gápel Jánosné, Hoffmann Ferencné, Horváth Gáspárné, Iványi Andrásné, Jakab Sándorné, Jókai Istvánné, Kabina Ervinné, Kalapos Lajosné, Knapik Miklósné, Kosko Jánosné, Klincsok Ferenczné, Kerni Mihályné, öz. Laczko Józsefné, Lutovszky Györgyné, Lehoczki Istvánné, Lakatos Sándorné, Micske Józsefné, Mala Györgyné, Medzibradszky Jánosné, Nemcsok Menyhértné, Opecska Ferenczné, Pick Edéné, Pigler Istvánné, Ruzicska Károlyné, Schwartz

Ferenczné, Schwartz Izidorné, Skrabák Jánosné, öz. Silingi Jánosné, Turpinszki Mihályné, Turpinszki Istvánné, Uhlárik Jánosné, Veszeli Ferenczné, Vida Jónásné, Zalai Istvánné.

A mi a szereplőket egyenkint illeti, mind kevés kivétellel mindnyájan ez alkalommal csak először szerepeltek s velük találkozni még máskor is óhajtunk, szigoruan igazságos megjegyzéseinket az alábbiakban tudatjuk.

A szinpad legelső alakja a falusi korcsmáros Száli nevű leánya (Bus Erzsike) indítja meg a darabot s dicséretet legyen mondva könyen, megilletődés nélkül mozgott, bár a titkolt félelem nyomait még fel lehetett ismerni. Jellegzetes kétszer hajlott orrával mindjárt bevezetőül, mosolyra derítette a várakozó közönséget.

Ügyesen deklamált Kospál uram (Kaleczky József) uradalmi gyógykovács, barom-orvos is, a ki tipikus alakját mutatta be az iskolázatlan tudákos falusi lódoctoroknak s mint valódi intrikus érdekesen szötte cselvetéseit. Erős és tulzott taglejtéseit jövő szerepléseinél bizonyosan abba fogja hagyni.

Az öreg Gyarmathy (Akossy Imre) a valódi papucs hősk mintaképe jól fogta fel szerepét és szépen megapult zsembe felesége előtt. Megjelenése elég komoly s külsőleg is festőiesen szép mintaképet mutatta be az alföldi módos parasztgazdáknak. Észre vehető jelentékenyebb hibája, hogy a szinpadon nem tud elhelyezkedni.

Örzsó asszony (Rác (Virág) Juliska) kifogásatlanul állta meg küönben nehéz

az lehessen, aki két polgári vagy középiskolai osztályt végzett; iparos tanoncoknak pedig az mehesen, aki legalább a hat elemi osztályról tud bizonyítványt felmutatni. Be kellene hozni a gazdasági kir. felügyelő intézményét s a vándortanítási rendszert szélesebb keretben.

A munkásokra vonatkozólag, a kötelező balesetbiztosítás volna behozandó, hogy a munkás és családjának a megélhetési viszonyai biztosítsanak. Ne hozunk külföldről munkásokat. Van nálunk elég. Szégyen-gyalázat, sokszor előfordul, hogy Dalmáciából a felvidékre famunkásokat hoznak be. Nem megbocsájtatható bűn ez?

A munkások segélyezési s biztosítási ügyét, az államnak kellene kezébe venni. A székelyek számára egy székely-munkaközvetítő irodát kellene létesíteni, mert az erdélyi lakosság magyar része igen apad s az elszegényedés is nagyon növekszik s így vele az elcsüggedés is. Az erdélyi résznek engedélyezett fuvarkezelvény különben igen jó hatással van s a gabona forgalmat is előmozdítja.

Ime, a sokból, mennyi fontos és életbevágó teendő kívánkozik a megvalósításra. Mennyi munkára volna szükség! Viszonyaink azonban olyan nyomorultak, hogy ha egy évben ezeknek csak egy tizedrésze valósul meg, hálát adhatunk az Istennek!

Barsvármegye közigazgatási bizottságának ülése.

Barsvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 14-én tartotta havi ülését, melyen Simonyi Béla alispán elnökölt.

A közigazgatási ágak állapotáról tett jelentés magában foglalja a múlt hó 17-én megejtett tisztújítás lefolyását, melyen Botka Ödön és Kiss Lajos szolgabírák kivételével, — az utóbbi állásáról lemondván — a régi tisztikar újból egyhangulag megválasztva lett. A két szolgabírói állásra Lüle György és Reidner István választottak meg.

Ürményi László I. osztályú irnok elhalálozása folytán, ennek helyébe Járdánházy Zsigmond II-od osztályú irnokot, ennek helyébe pedig Gemel Józsefet nevezte ki a főispán.

Az ar-maróthi anyakönyvi kerületbe a belügyminiszter Honti Gyula segédjegyzőt, az alsó-váradai kerületbe Akucs István tanitót anyakönyvezető helyettesé nevezte ki. A földmívelésügyi miniszter a vármegye területén a folyó évre a következő fedezetési állomásokat létesítette: Ar-Maróthon 2, Bessenyöt 2, Garam-Damásdot 2, Garam-Mikolát 4, Garam-Szent-Györgyöt 2, Geletnek 2, Nagy-Kálnát 6, Nagy-Sallót 6, Nagy-Szecsét 3, Zselizt 2, Lévát 3, Oszlányt 2 ménnel.

A m. kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy az elmúlt december hónapban befizetett

egyes adóban 114523 kor. 60 fillér, hadmentességi díjban 9436 kor. 19 fillér, közvetett adókban 178789 kor. 07 fillér.

Az 1901. év egész folyamata alatt a befizetési eredmény kitett egyes adóban 1613934 kor. 95 fillér, haddíjban 42192 kor. 06 fillér, közvetett adóban 2.413.930 kor. 26 fillér, tehát mind a három adófizetés kedvezőbb az 1900. évi eredményénél és pedig: egyes adóban 30307 kor. 01 fill., haddíjban 1074 kor. 40 fill., közvetett adóban 182.289 kor. 19 fillérral. A hátralék 1900. évben tett egyes adóknál 258.313 kor. 24 fill., haddíjban 28139 kor. 18 fill. összesen 296.452 kor. 42 fill. Ugyanez 1901. végével egyes adóknál 249.516 kor. 13 fill., haddíjban 38981 kor. 50 fill., összesen 288497 kor. 63 fillér, e szerint a hátralék csökkent 7954 k. 79 fillérral.

A vármegyei tiszt főorvos jelentette, hogy a közegészségi állapot — viszonyítva a megelőző hónaphoz — kedvezőtlenebb volt. A heveny fertőző kórok közül a difteritisz, hasihagymás és kanyaró kisebbedett, ellenben a vörheny és hörkhurut különösen a lévai járásban tetemesen nagyobb számmal fordultak elő mint a megelőző hónapban.

Trachomában az általános szemvizsgálat foganatosítása óta Barsvármegye területén hatósági ellenőrzés és orvosi gyógykezelés alatt állott 1225 trachomás, 504 gyanus, ezek közül gyógyult 243 trachomás, 246 gyanus, meghalt, vagy a megyéből távozott 17 trachomás, 13 gyanus, december hó végével nyilvántartásban maradt 965 trachomás és 245 gyanus.

A községekben nyilvántartásban vezetett 862 törvénytelen gyermek száma december hónapban 2-vel szaporodott; ezeknek ellátása, gondozása és egészségügyi állapota az orvosi vizsgálatok alkalmával a körülményekhez képest kielégítőnek találtott. — r. t.

Különfélék.

— **Kaszinó estély**, mely tegnap este — ez évben az első — saját helyiségeiben folyt le, igen kedves és marandó emlékeket fog hagnyi a jelenlétüknek. Mint előrelátható volt Clair Vilmos F. M. K. E. mély tudású titkár felolvasása nagy érdeklődést fog kelteni s csak sajnáljuk, hogy idő és helyszűke miatt ezuttal az igen élvezetes műsorral részletesen nem foglalkozhatunk, hanem kénytelenek leszünk ez estétörténetét csak jövő számunkban — a szereplők hőz méltón — olvasóinkkal megismertetni, a midőn a nagy bálokhoz illő számú hölgykoszoru névsorát is majd közöljük. Most csak annyit jegyzünk meg, hogy a program igen szépen sikerült s a hangulatból következtetve a társaság világos kivirradtj roppa majd a táncot s dicsőíti a rendezőseget.

— **A lévai sport-egyesület** az 1902. évi február hó 8-án Léván, az „Oroszlán“ szálloda nagytermében tartandó táncestélyre szóló ülése meghívókat a napokban bocsátotta ki. A rendezőség, melynek élén Mihalecsics György őrnagy, a lévai honvédszászlóalj köztiszteletben álló parancsnoka, mint diszelnök áll, a következő tagokból alakult meg: Elnökök: Huberth Vilmos, Inczedy Gyula, Ordódy Endre. Alelnökök: Bergmann Agost, dr. Kmoskó Béla, dr. Lakner Zoltán, Szegner Géza,

jelenésével is okul szolgált a meg-meg ismétlődő kaczagásnak. Oly ügyesen volt maszkirozva, hogy amint kivonult gárdájával Kovácsik János, Kaján József, és Vanek Istvánnal a szinpadra, lehetetlen volt a közönségnek magán uralkodni, önkéntlenül itt is, ott is ki-kitört egy-egy nevetés. Rajtuk a megilletődést észre sem lehetett venni.

Hanka, Brbolya leánya (Uhlárik Mariska) volt a darab másik főszereplője. Nehéz, igazi színészt is próbára tevő játékában nem is találhatunk kifogásolni valót. Szokás-hűen öltözködött, igazi tót leányt láthatott a közönség maga előtt, a ki szép jellemével később le is bilincselte a nézőseget. Apró bocskoraiban ügyesen járta Misóval a „Poza bucski“-t mit ismételt meg is tapsoltak. Énekszámából leginkább a tót duett nyerte meg a közönség tetszését s hogy az utolsó darabban, mikor a nagy hőségben kissé már berekedt erőlködni is kellett, nem annyira az ő hibája, mint inkább a lomha zenész kísérőé, a ki még hangterjedelmét sem tudta megjegyezni.

A Miso (Kis András) egyik legérdekesebb alakja volt az egész színjátéknak. Hamisítatlan tót legény, pörge széles orral. Minden mozdulata, minden szava, újabb és újabb ok volt a kaczagásra, csaknem túlzásba esett, mert mókáival nem ritkán magára vonta még szereplő társainak figyelmét is. Kellemesen énekelte tót dalait, s ügyesen rakta a nemzeti táncokat Hankával együtt, úgy hogy meg is kellett nekik ismételnie. Ha van valami, amit a jövőre vonatkozólag figyelmébe ajánlhatunk, ez az, hogy ne kaczagtasson még komolyabb jelenetek közben is.

A helyre magyar leányok közül Panni (Klincok Mariska) játszott hosszabban s ügyesen táncoltak Chlebovits Mariska és

dr. Szabó Gyula. Intéző bizottság: ifj. Csekey Vilmos, dr. Gyapay Ede, Squór Dezső, Farkas Ferenc, Jozsefcsek Géza, Tóth Sándor, dr. Weisz Lipót, Gáldy Kálmán, Kosatzky László, Unzeitig Gyula. Pénztáros: Mihályi István. Ellenőr: Jakabfalvy Barna. Titkár: dr. Holló Béla. Az estély kezdete 9 órakor. Belépő-díj: Személyenkint 4 korona. Családjegy 7 és 10 korona. Belépőjegyek előre válthatók: Nyitrai és Társaság könyvkereskedésében és este a pénztárnál.

— **A lévai állami tisztviselők** végrehajtó bizottsága f. évi január hó 11-én tartott ülését az államtisztviselők kongresszus által kiküldött végrehajtó bizottság, nemkülönben a szegedi tisztviselők otthona megkeresése folytán elhatározta, hogy a „Barsvármegyei állami tisztviselők egyesületének“ megalakítása céljából a kezdeményező lépéseket megteszi, s e végből az alapszabályok tervezetének elkészítésére egy három tagú bizottságot küldött ki. — Továbbá a szegedi tisztviselők otthona indítványára felkéri az állami tisztviselői kongresszus által kiküldött végrehajtó bizottságot, miszerint az 1901. szeptember havában megtartott kongresszus által elfogadott emlékiratot az országgyűlés minden tagjának mielőbb megküldeni sziveskedjék. A bizottság ezen kívül az állami tisztviselők mozgalmával felmerült költségek számbavételével is foglalkozott és megállapította, hogy a 211 kor. 32 fill. bevétellel szemben 166 kor. 27 fill. kiadás merült fel, s a feleslegként jelentkező 45 kor. 05 fill. költségek további kezelésével az értekezlet jegyzőjét dr. Szabó Gyula albirót bízta meg.

— **Lelkész-beiktatás.** Hajdu Lajost, a báthi ág. ev. egyház újonnan megválasztott lelkészét ma, vasárnap fogják hivatalába beiktatni, mely alkalomból az egyház szívesen ovációval készül fogadni új lelkészét.

— **Az ipartanács tagjai.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara Barsvármegye törvényhatósági ipartanácsába a folyó évre rendes tagokul Ulrich Nándor lévai és Weinberger Mór aranyos-maróthi lakosokat, pótagokul pedig Kern Vilmos lévai és Rakovszky István aranyos-maróthi lakosokat választotta meg.

— **A lévai járásbíróság ügyforgalma.** A lévai kir. járásbíróság 1901-ik évi mintaszéri tevékenységi és ügyforgalmi kimutatása szerint a múlt évben folyamatba volt téve polgári per 1174, büntető per 895, hagyatéki ügy 533, végrehajtási ügy 1064, telekkönyvi ügy 5239, egyéb ügy 1653, összesen: 10558 per és ügy. Befejeztetett polgári per 1134, büntető per 863, hagyatéki ügy 433, végrehajtási ügy 804, telekkönyvi ügy 5234, egyéb ügy 1642, összesen 10110 per és ügy. Folyamatban maradt összesen: 448 per és ügy. Megjegyeztetik, hogy a nagyobb számban folyamatban lévő hagyatéki ügyek a közjegyző és körjegyzők s az árvaszékeknel vannak mind leltározás és tárgyalás végett; a végrehajtási ügyek pedig szorgalmazatlanul mind a végrehajtó kezei között található. A tkvi iroda foganatosított 5179. tkvi ügydarabot 15094. telekkönyvben s foganatosítatlanul maradt az év végén 88 ügydarab. A leirá-

Koncz Vilmával együtt. Chlebovits Mariska még mint Sári asszony is szerepelt, de rövid jeleneteiből inkább öltözete érdemel említést.

Nem sokat engednek a dicsőségből a magyar lányoknak a magyar legények sem, mert Lackó László, Vida Jónás és Lehocky István ugyancsak kitettek a magyar legények becsületéért. Öltözetük valódi magyar öltözet, alföldi legényektől kölcsönözték ki. Lackó László még mint Deres kisbíró is megkísérelte „törnyek“ tartani.

Rigó Matyi kispóstás szerepét Lehocky István játszotta türgén és elevenen s meghatározó jelenet volt, mikor Lipták gazdának (Óváry József) levelet kézbesített elvesztettnek hitt Gyuri fiától. Lipták kezdetől fogva egyike volt a tökéletes színészeknek s pompásan megállta helyét. A szerep is teljesen megfelelt az ő lelkiéletének.

Hat Ötös Máriáról vagy mint Miso hívta Ötös Maráról mit mondjunk?.. Semmi kifogásunk sem lehet ellene, valódi böjti boszorkánynak nézett ki s majdnem elhittük neki, hogy ő még száraz kutyalászárral is tud gyógyítani. Reszketeg, vén anyókat utánozt, pedig valójában egy fide arcú, kedves kisasszony. Jóízüket neveltünk rajta.

A csendbiztosi funkciót Vanek István teljesítette, arra való, szálas magas legény, a ki valójában is megfeleltetne a tisztségnek. Fényesen sikerült estélyünkről ezekben tájékoztatjuk a távolmaradt nagy közönséget s köszönetet mondva mindazoknak, kik szives megjelenésükkel bennünket hála köteleztek, egyben tudatjuk azt is, hogy a darabot ma este nyolc órakor megismétlik. Az iparos ifjuság tényleg meg lehet elégedve a sikerrel s megőrizve a kedves emlékeket, álljon is most már serény munkába, mert csak úgy bizonyítja

si hátralék az év végén 54 db. Kezelési hátralék nincsen. 2 községben telekkönyvi át-alkítás végeztetett. A hivatali személyzet áll 4 bíró, 2 segéd fogalmazó, 2 telekkönyvi bevezető, 5 irnok és 4 díjnokból. Az eredmény önmagát dicséri.

— **A helybéli „Kath. Kör.“** diszes meghívó technikái okok miatt csak most készülhettek el s a legközelebbi napokban már szét is fognak küldetni. Figyelembe véve az általános hangulatot, biztosra vesszük, ez lesz a farsang egyik leglátogatottabb estélye. A vígalmi bizottság felkéri mindazokat, a kik meghívóikat legkésőbb csütörtökig meg nem kapnák, vele tudatni sziveskedjenek.

— **Közgyűlésre új szinelőadás.** A „Kath. Legényegylet“ ma újra előadja a múlt vasárnap oly nagy érdeklődést keltett „Tót leány“ című népszínművet, a melyet lapunk más helyén méltán nagy. A játékonnyelű színjáték pártolásra nagyon alkalmas s az „Oroszlán“ fogadó nagytermében pontban nyolcz órakor kezdődik.

— **A töl teljes erővel beköszöntött.** Jól megkészt az idén, de mulasztását, úgy látszik, gyorsan jóvá tenni akarja, a menyinyben ma már hatalmas hófúvások, dér és zuzmara jelzik megérkezését. Ma egy hete Janovics Ferencz lévai polgártársunk kertjében egy szépen nyíló ibolyát talált, melyet a szokatlanul enyhe időjárás keltett életre. Ma már azonban fehér a határ és szürke az ég. Fújja a szél a havat, belemarkol két kézzel a gomolygó hóhalmakba s oda vágja a járókelők arcába csontig ható éles süvöltéssel. A vonatokou mindenfélre nagy késés volt egy pár napon, mert a sinekről az alkalmazott hóékek sem voltak képesek eltávolítani a havat. A gazdák egyébként örülnek a hónap, hogy legalább a beköszöntött tél a vetéseket nem találta csupaszon. Csak hogy a későn jött tél a rendes időn túl nem időzött nálunk, mert már másnap elolvadt a hó, csak a sár jelenti a tél nyomait.

— **Eljegyzés.** Blazsek Feren, a héten váltott jegyet Luttet Irma kisasszonnyal, Lutter ujhgyi uradalmi erdősz kedves leányával.

— **Névmagyarosítás.** Berger Frigyes aranyos-maróthi lakos a belügyminiszter engedélye folytán vezetéknévét Bartosra magyarosította.

— **A F. M. K. E. évnegyedes ülése.** A Felvidéki Magyar Kozművelődési Egyesület igazgató választmánya jan. 14-én nagy érdeklődés mellett tartotta meg évnegyedes ülését Nyitrán. Az ülésen dr. Janits Imre elnököt és Clair Vilmos főtitkár referált, örömmel jegyezvén föl, hogy a pénzügyek jelentékenyen javultak és a magyar társadalom érdeklődése az egyesület nemzeti törekvései iránt emelkedően van. Ujabbban 200 alapító, örökös, rendes és partoló tag lépett be. Az egyesület többek közt elhatározta, hogy 1902. év folyamán a magyar tót és magyar-német nyelv határokon 75 új népkönyvtárat szervez s e célra 3600 koronát engedélyez az elnökségnek; ezenkívül ifjusági egyesületeket, olvasó és dalosköröket állít fel ott, a hol a magyarosítás érdekei megkövetelik. Székely és Madarapach kassai cég felsőmagyarországi tintagyarával

be, hogy pártolásra érdemes lesz a jövőben is. Isten áldja a tisztos ipart!

Ömlengő.

* * *
Eddig szót tudósítónk. De megbocsát-hatatlan mulasztást követnénk el, ha ki nem emelnék a kitünő rendezőt, az egyesület elnökét, Sipos Antal slelkész, ki pártatlan körültekintéssel az ügy iránt való nemes buzgósággal törekedett arra, hogy egy kedves estélyt szervezen a közönségnek. Hogy ez sikerült is neki, arról tanúságot tehetünk mindannyian, kik jelen voltunk. Egészen kezdő fiatalságot vitt a szinpadra, de a kiből az ő kiváló tehetsége valóban szép, sok esetben mintaszéri alakokat állított elé, kik szép játékkal öregbítették mesterük elévülhetetlen érdemeit.

Gyászdal

a lévai laezikonyha temetésére.

Oh múzsa, kend meg, könyörgök, avas szalonnával lantomnak idegeit, hogy simább akkordokban kesereghessem el Léva hűszkeségének, a pecsenyés boltoknak, mel- léknéven laezikonyhának, immár romba dült nagy multját.

De várj, mégse; kiméld a zsirt, mert drága, (hatvan pénz a literje!) tartasuk fenn inkább egy más vigabb nemzeti ünnepekre. Addig is megsúgom Nagyságtoknak, hogy az avas nagyon jó a töltött káposztába.

Jelszó: takarékoskodjunk! Elég lesz tehát, tisztölt publikum, ha „sóhajom száll, könyüm pereg“ a koboz húrjaira és mély szomorúságba savanyítja borús hangulatomat. Azt az egyet úgy is tudom böven, hogy így sem vagyok hivatott méltón elzengeni dicső multadat cigánypecsenye, hurka,

szerződést fog kötni, F. M. K. E. tinták forgalomba hozatala iránt; a Sembry-hagyaték igénylőivel megkötött egyezséget pedig, mely 66.000 koronával fogja gyarapítani az egyesületi vagyont, jóváhagyta az igazgató választmány. A gyűlés elhatározta, hogy azokat az óvodákat, melyek hivatásuknak és a hozott áldozatoknak meg nem felelnek, a a nyelvhatárokrá helyezi át. Végül határozatba ment, hogy az egyesület Thuroczy Vilmos cs. és kir. kamarás elnököt, a Lipótrend középkeresztjével való kitüntetésére és dr. Kramosin Viktort, Nyitra vármegye főispánjává történt kinevezetése alkalmából üdvözli.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Takács Sándor trencsényi kir. törvényszéki joggyakornokot az aranyos-maróhi kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszter Baravármegyében a zsitva-ujfalusi anyakönyvi kerületbe Lévai József segédjegyzőt, a garam-szőlősi pedig Kresz Ferenc segédjegyzőt anyakönyv-vezető-helyettesekké nevezte ki.

— **Tűzeset.** F. hó 13-án reggel Amstetter Antalnak a Koháry-utcában, a Tivoli vendéglő udvarán levő istállója kigyulladt s oly gyorsan égett le, hogy a benne volt lovat kivezetni nem lehetett s ott kellett hagyni veszni. A tűz állítólag akként keletkezett, hogy a szolga által ott hagyott égő lámpát a ló felrugta.

Közgazdaság.

I.

Az Unio Catholica biztosító bukása.

Bizt. és Közgazd. Lapok f. évi 2-ik számában olvassuk a következőket:

Azon a szomorú országúton, mely a kölcsönös biztosítók temetőjébe vezet, ismét szaporodott a sarkövek száma.

Az osztrákországi kormány a biztosítási államhivatal előterjesztésére, beszüntette ezen biztosító szövetkezet működését.

Amikor egy biztosító intézet bukásáról hallok, mindig gondolkozom esem, mennyi remény, mennyi ígért, mily rengeteg munka válik ilyenkor semmivé, s hány ember kenyere esik ilyenkor porba, akik talán a legnagyobb buzgalommal, becsülettel dolgoztak, és remélték jövőjüket a bukott intézetnél, hozzákötve ahhoz száz és száz család kenyérét.

Nem-e különös, hogy egy embernek büne vagy sokszor csak tudatlansága tönkre teheti egy egész csoport vagyont, pénzt, jövőjét, s egy ember — a vezető — könnyelműségért lakolnak azok is, akik azt meg sem akadályozhatták.

Az Unio Catholicát is az a szerencsétlen áramlat hozta létre, mely a 80-as év végén Bécsben egyre-másra gründolta a rozoga felekezeti vállalatokat. Nagy programot, kevés tőkét fektetni az üzletbe; sokat ígérni, keveset vagy semmit adni, ez volt az alapítók egész célja. Ez a törekvés hozta létre a most elbuzogt Uniot is, mely a maga lehetetlenül erőltén, gyenge mivoltában is háborút üzent az évtizedek alatt megszilárdult, milliókat szerzett társulatoknak. És különös, hogy épen azok az intézetek nyújtják most neki

a mentő kötelet, akiket ő akart tönkre tenni. Köztudomású volt, hogy az „Unio“ évek óta fizetésképtelen, hanem azért hamis mérlegekkel operáltak tovább, adóssok maradtak a viszontbiztosítónak, a feleknek, az ügynököknek, a kormányoknak, s az egész világnak.

Amikor már a hurok nagyon is szorította a vezetőség nyakát, akkor elég vakmerően bevitték a vallási dolgokat az üzletbe. Kezestek pápai áldást a károsult feleknek, iródaikat püspökökkel, érsekekkel szenteltették meg.

Az erga sacra azonban már nem használt, itt az igazgató urat csapták meg a rendőrség, ott a főügynök ur szökött meg a felek befizetésével, s cifrafrábnál-cifrább dolgok voltak napirenden.

Ha azután a lapok irtak a bűnös manipulációkról, rögtön megjött a bécsi levél és sajtóperrel fenyegettek. Legalább 5-ször tették ezt velünk is. Amikor a múlt év októberben bécsi levelezőnk kezdte az „Unio“ ügyeit teszegetni, a társaság egész vakmerőséggel azt írta nekünk.

„Egyletünk vezetősége nem riad vissza a legszigorúbb vizsgálat vagy revízió elől“. Míg ezt a nyilatkozatot tette az intézet, addig soha hamarabb intéződött el, mint azt annak gazdáinak csak sejtették is. A kormány ugyanis az intézet feloszlását rendelte el, mi pedig annak bizonyítéka, hogy az Unio catholica nem állta ki az elegendő szigorú vizsgálatot. Mert ha igen, úgy a kormány nem rendelte volna el az Unio catholica feloszlását. A kormány befolyásának köszönheti, hogy a felszámolás minden botrány nélkül fog lefolyni. A meg nem fizetett károkat külön és célra egyesült biztosító részvénytársaságok fogják kifizetni, azonkívül e társaságok, kiknek áldozatkészsége nem eléggé csodálatos, arra is kötelezik magukat, hogy február 15-ig előforduló károkát sajátjukból fedezik.

A biztosítottaknak közben elég idejük marad arra, hogy addig a társaságok egyikénél magukat biztosítsák. Ez esetben még azt az előnyt is élvezik, hogy a már az Unio catholicánál befizetett díjtételeket úgy fogják kezelni, mintha azt a társaságnak magának fizették volna. Az mindenesetre szép, hogy a társaságok nagyon jelentékeny áldozatokat hoznak a klerikális antiszemita intézet érdekében, mely intézet 10 évig állandóan nyitlan és rejtőzve támadást intézett ellenük. Önkéntelenül az e kérdés merül fel: mi az oka annak, hogy a sok üzletággal bíró kölcsönös biztosító-társaságok, melyek kötelekébe az Unio catholica is tartozik, e mentési kísérlethez nem csatlakoznak?

Az „Unio“-nak nálunk is voltak üzletei. Közel 15000 kötvénye van érvényben. Azt hisszük a magyar felek okálni fognak a folytonos szövetkezeti botrányokon. Ma az egyik és holnap a másik. Bebizonyított dolog, hogy a szövetkezeti forma nem birt Magyarországon prosperálni. Az egy „Transylvániát“ kivéve, minden tűzszövetkezet tönkre jutott, sokszor egész országrészeket rántva magával. Talán még is fel fog ébredni a magyar nép valamikor? Hozzám a szövetkezeti apostolok előbb teljesen kifosztogatják.

Enyingéi.

És ezt a dicső csarnokot most, uram fia, a mulandóság sötét örvénye temette el, hogy helyén cifra város-ház-palota kevélykedjék, és ugyan miért? azért, hogy a többről-több porciót szuronyok kíséretében fizessük a késedelmi kamatokkal, intésekkel és tudom is én még miféle felszólított pótlékokkal? Oh Hadesznek boszúért lihegő, mindent benyelő torka! Nem, soha; vagy ha már muszáj fizetnünk, legalább van jogunk — ökölbe szorítani a markunkat.

Ti talán nevettek omló könyveiken, ifjú nemzedék, de tudjátok meg, ez a leg-hálátlanabb kegyeletlenség a részletekről. Ti már tanultátok azokban a magas iskolákban, hogy a római szenátus csak Julius Caesarnak, a félistennek engedte meg úgy építeni a házat, avval a háromszögű homlokzat-ormossal, (fastigium) mint a hogy az istenek templomai valának megalkotva. No hát profán épületen a második ilyen szabadalmat a gyűker-város tekintetes tanácsa adta meg a lévai laczikonyhának. Azért sorakozik büszkén ez a világtörténeli jelenség a Julius Caesar halhatatlan háza mellé a római fórumon, az az új korban Léva kurucz piacán a laczikonyha: a világ közepe, a világ köldöke, olyan mint a delfi orákulum a görögöknél. Ide futnak össze a világ összes gyalog- és szekérutai, sőt innen újabb kiváltságok és szabadalmak szerint Airópán keresztül nem csak el lehet, de el is szabad menni az egész világra, onnan pedig vissza. Viszsa, mondom, mert a lévai cigánypecsenye nélkül az élet másutt nem is élet!

Mi, a kik együtt öregedtünk meg evvel a 76 esztendő műemlékkel, evvel a megbecsülhetetlen értékű antikvitással, láttuk viruló szép fiatalágát; nem egy, hanem

II.

A gazdasági munkások segélypénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900: XVI. t.-cz. alapján életbe lépett az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztár. Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését, mindenféle igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkások — a föld népének — ezt a leghibebb jó barátját.

Az új törvényt csakhamar elnevezték a szegény ember törvényének, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csakis az ő javára alkották és fölismerete azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, hogy most már biztosíthatja magát a föld népének — ezt a leghibebb jó barátját.

Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy tagja legyen a segítő-pénztárnak. Kinek-kinek kényére hagyja, hogy beiratkozik-e vagy nem iratkozik be a segítő-pénztárba. A törvényhozás bölcsen járt el, amidőn abból indult ki, hogy akarata ellen senkin sem fog az új törvényt segíteni.

A józan magyar munkás saját sorsának maga a kovácsa. Nem szereti a minden áron való gyámokodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rossztól és most is bebizonyította, hogy szívesen sorakozik az egyedül az ő javára életbeléptetett intézmény védőszárnyai alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legtávolibb vidékein is milyen nagy gonddal állítja és istápolja azokat a gazdasági munkásokat, kik segélyre szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan bizonyítja, hogy a föld népét gyakran éri olyan baj, melytől munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balsorsok, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresettől.

Még csak egy esztendeje, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 760 földmives jutott abba a szomorú helyzetbe, hogy jótéményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalomkenyeren tengődni.

A beállott baleset 58 földmivelőt megölt. Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltattatott át a nyomorral küzdő családnak.

A beállott baleset a segély-pénztár 16 tagját, a megittott orvosi vizsgálat szerint, mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság szintén a legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már mind a 16 munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részese a törvény által előírt anyagi támogatásban.

négyfelő, észak, dél, kelet, nyugat felé mutatott egyszerű görögtemplom alakot méltóságos dór oszlopaival, és feleslegessé tette egyszer s mindenkorra a világtáj-mutatót. Valóságos remeke az architektónikának ez a fenséges csarnok! Hogy azután dicsőségében megrészegedve jobbra is, balra is dülöngeni kezdett, hát lenézték, kigúnyolták, mint a hogy az érdemek alatt roskadozó öreg embert szokták kinevetni a mai üres fiatalok, míg végre foltozott mundéjában egyszer csak úgy nézett ki, mint egy vén koldusszony, és szegényében már régen elhatározta, hogy most már csak azért is, igenis, össze fog dűlni; csak még azon gondolkodott, hogy hát ugyan melyik oldalára düljön kényelmesebben. Eddig a jó ég megmentette tűztől, víztől, rossz embertől. Egyszer akart csak kigyuladni, hogy mint fény — persze — ifjan támadjon fel hamvaiból; de egy sasteinketű rendőrünk rögtön észrevette a bajt és nyakon öntötte egy bögre vízzel. Sic me servavit Apollo!

Egy műértő barátom valóságos építészeti eseménynek, Théseus templomának nevezte a közepét. Hát kérem, majdnem hajba kaptunk, mert én meg Janus templomának állítottam: ha fedele nem volna, ha a két oldalán az öt oszlopot eltávolítanák, ez a két oldal legalább is egy-egy deszkafallal volna elzárva és csak két szemközti ajtót hagytak volna rajta apáink, de nyitva. Nyitva, ezt jól jegyezd meg nyájas olvasó, mert mi tudjuk a római régiségtanból, hogy Jaucus templomának a két ajtaja háború idején mindig nyitva volt: itt pedig örökös háború és perpatvar uralkodik a kofa ténsasszonyoknak bájos körében; nohát azért.

(„Lősz még rúla.“)

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől-egyig hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonyítja az oka annak, hogy a segélypénztár tagjainak száma oly gyorsan emelkedik. Mert eltekintve attól, hogy az 1900: XVI. t.-cz. 8. §-a alapján a gazdák által kötelezőleg biztosított cselédek száma mintegy 500,000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkívüli tagok száma is már elérte a 13,000 et.

A segély-pénztár igazi emberbaráti működése buzdította bizonyítván arra a királyi hercegeket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagybirtokosokat, a különféle kulturális pénztintézeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító tagjai sorába. És bizonyítván ez az oka annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000 alapító tag 150,000 koronával gyarapította azt a vagyont, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népét támogassa, istápolja.

Szerkesztő üzenet.

F. Körnöczbánya. Hozzuk a hangulatos verset, H. I. Budapest. Megkaptuk, de helyszüke miatt már két ízben kisorsult. A legközelebb.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1902. évi január hó 12-től január hó 19-ig.

Születés.

Sorszám	A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
1	Trizna János, Bencsik Lidia	fiú	János
2	Sztribula Mária	leány	Erzsébet
3	Rohács József, Mordinyi M.	leány	Ilona
4	Vörösmarty M., Lázár I.	fiú	Mihály János
5	Szoza József, Szék M.	leány	Antón, Margit

Halálozás.

Sorszám	Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
1	Berger Salamon	78	végelgyengülés
2	Ludig Etel	6	vörheny

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.
 Buza m.-mázsánként 16 kor. 20 fill.
 16 kor. 60 fill. Kétszeres 14 kor. — fill.
 14 kor. 40 fill. — Rozs 13 kor. 40 fill. 14 kor. — fill. — Arpa 11 kor. 60 fill. 13 kor. — fill.
 Zab 13 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. — Kukorica 9 kor. 60 fill. 10 kor. 40 fill. — Bab 10 kor. 40 fill. 10 kor. 60 fill. — Lencse 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. — Köles 10 kor. — fill. 10 kor. 40 fill.

Nyittrér.

Kiadó lakás

László utca 7 sz. alatt (Boronkayné féle házból) egy három utcai szobából, előszobából, konyhából és pincéből álló lakás azonnal, esetleg február hó 1-től albrletbe kiadó.

Érdeklődők bővebb felvilágosítást a lévai uradalom központi irodájában kapnak.

Pék-üzlet
 két kemenczével és házzal együtt, aggkor miatt, szabad kézből eladó. — Cím:
Szladky Károly
 pék, Léván.

Saját termésű

UJ ♦ Literenként ♦
BOROK 26
 krajczár.

Hordónként hektoliterje lefejtve 20 frt.

DESSERT-borok

(pecsenye-borok)

MERLOT

vörös bor

SÁRGA-MARGIT

fehér pecsenye bor.

Árak palaczkokkal együtt:

Merlot egész üveggel 50 kr.

fél 30 kr.

Hordóban hektoliterenként 40 frt.

Sárga-Margit egész liter, üveggel 55 kr.

fél liter, üveggel 30 kr.

Hordóban hektoliterenként 50 frt.

Üres palaczkok darabonként 10 fillérért visszavétnak.

Megrendeléseket elfogad:

Nyitrai és Társa

Léván.

kolbász, sonka igazi őshazája, lévai laczikonyha.

Kenyeremnek javát megettem, sok földet összejártam, no de ilyen izes cigány-pecsenyét, fényes, ropogós bőrű vikszes-hurkát, felséges kocsonyát (!) még sehol sem ettem, de nem is láttam, de még nem is hallottam, mint a milyet te nyújtasz, te megennivaló laczikonyha, a sóvárgó honfi kebelnek. Vannak hiszen másutt is ilyen fajta sülemények, nem tagadom, de oh taksard el a szegényprir miatt púderezett arcodat, mélysám: ezek mind csak talmi, hamis utánzat; szerencse, hogy közelünkben nem lagnak, különben talán rontanák a gseftünket rossz portékájukkal.

En nem is tudom, miért olyan békés természetű a lévai nemes városi tanács, hogy már eddig is le nem sajnálta a tórdai, báni, kaposvári, munkácsi stb. stb. gyöngye imitációknak forgalomba hozatalát saját hírnevünknek emelésére? Miért nem út a város ezen speciális termékeire patentet, hogy a viláfgorgalomban mindjárt meg lehessen különböztetni az igazit a hamistól? Vagy miért hordják még máshová is árulni? miért nem doboltatja ki a kapitány úr, hogy a ki ezen élvezet szerencséjében részesülni óhajtozik, méltóztassék neki lefáradni Lévára! Oh véreim, gyűkerék és gyűttmentek! hát ennyire nem tudjuk ki-zsákmányolni a saját előnyünket? De hagyjuk a sok „miért“-et, úgy sem lenne hossza vége. A kérdőjelek megoldása mind a messze jövő titka.

Emlékezünk még és soha ki nem esik észtartónkból az a walhallai illat, melyet már a Schubert sarkáról élveztünk, mikor ezen görög-templom stíű épületegyed felé vittek a lábaink. Az ambrózia csak bűjjék el hamar ezen tüneményse,ű illatár mellett!

Hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik, hogy **Tegzes-Borfő** község önjogosítvánnyal nem bíró tulajdonosok vadászati joga **1902. évi január hó 28. d. e. 9 órákor a tegzes-borfői bíró házában** fog nyilvános árverés útján hat évre bérbe adni.

Árverési feltételek a dalmadi körjegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Dalmadon, 1902. január 10.

Binder Lajos
körjegyző.

5930/01. 1. 9/899.

Árverési hirdetmény kivonat.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hasznos Péter végrehajtónak **Sztás Pál és neje** végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az ar-maróthi kir. törvényszék (a lévai kir. járásbíró) területén lévő ághói 40 sz. tjkvi A I. sorszámu ingatlanra s ezen épült 21 sz. házára, mely $\frac{3}{8}$ részben a a társulajdonos Hasznos Péter tulajdonát képezi az árverést 826 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan a **1902. évi január hó 24-ik napján d. e. 8 órákor Ághó község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 82 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Léván, 1901. évi december hó 3.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Pogány
kir. bíró.

5769/901. 5883/900. számú végzés.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Lévai takarékos és hitelintézet végrehajtónak **Juhász Erzsébet férj. Susztek Józsefné, Sági Lónás és neje szül. Molnár Julia** végrehajtást szenvedtek ellen, a nevezett végrehajtató javára 660 kor. tőke, ennek 1898. évi márczius hó 4 napjától járó 8% kamatai 50 korona terbeli, 25 korona 80 fill. eddigi végrehajtási és 20 kor. 30 fill. megállapított eddigi, valamint a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144 § a alapján a végrehajtási árverés végrehajtást szenvedőknek a lévai ki járásbíró területén Zsiz község határában lévő 890 sz. tjkvben A I. 1 szám alatti ingatlanra s ezen épült házra 814 korona, az ottani 421 sz. tjkvben A I 1 sorszámu ingatlanra s ezen épült 243 számú házra 320 korona, kikiáltási árban ezennel elrendeltetik s annak megtartására határidőül **1902. évi február hó 25-ik napjának d. e. 8 órája Zsiz község házához** tüzetik ki azzal, hogy az ingatlanok a kikiáltási árban alól is eladati fog.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% letendő, illetőleg annak előzetes letétele igazolendő. A vételár az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30, 60, 90 nap alatt egyenlő részletekben az árverés napjától s ámtardó 5% kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39425/I. k. p. alatt kelt rendeletben előírt módon a lévai kir. adóhivatalnál, mint bírói letét pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletekbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a bíróságnál, valamint nevezett község előjárásánál megtekinthetők.

Léván, 1901. évi december hó 3-án.

Kir. Járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Pogány V.
kir. járásbíró.

5389/901. 43. 19/901.

Árverési hirdetmény kivonat.

A lévai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lévai takarékos és hitelintézet végrehajtónak **Tóth János és neje** végrehajtást szenvedtek elleni 2100 kor. tőke utáni kamat és jár. iránti végrehajtási ügyében az ar-maróthi kir. törvényszék (a lévai kir. járásbíró) területén lévő hölvényi 122 sz. tjkvi + 2 sorsz. ingatlanra 76 kor. a + 4 sorsz. ingatlanra 44 kor. az ottani 198 sz. tjkvi A + 1 sorsz. ingatlanra 132 kor. az ottani 267 sz. tjkvi A. + 1 sorsz. ingatlanra 96 kor. s a nagysallói 907 sz. tjkvi A. I. 1-5 sorsz. ingatlanokra az árverést 1618 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokat az **1902. évi február hó 28-ik napján d. e. 9 órákor N. Sallóban** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 7 k. 60 f. 4 k. 40 f. 13 k. 20 f. 9 kor. 60 fill. 161 korona 80 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1901. nov. hó 22 napján.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Pogány,
kir. bíró.

K á v é.

	1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.-
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.-
Gyöngy legfinomabb	2.- 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.- 2.40
Hungária kávé	1.20
Örlött kávé	1.-

Kapható:

Kern Testvéreknél, Léván.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint

fűszer, csemege és dohány

nagyárudámát

1902. évi január havában az ujonnan épült ideiglenes helyiségbe (Oroszlán vendégfogadónak átellenében) helyezem át, s kérem ezen új helyiségemben is nagybecsű rendeléseire méltatni kegyeskedjék.

Szolgálatra készen és kiváló tisztelettel

Amstetter Imre.

JÓSZERSZÁM FEL MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvak, mérlegek és gépszijak, szerszám, vas- és aczél főraktár. Portland cement és Hydraulikus mész stb. 12
Kapható **KERN TESTVÉREKNÉL** Léván.

Minek Pestre? Minek Bécsbe?

Mikor nálam minden

előpénz nélkül

50 krajczáros részletekre kapni 5 évi jótállás mellett Singer varrógépet 28 frtért.

Ringschiff varrógépet 50 frtért.

Fischer Miksa

varrógépraktára

Léván.

Süket Ön??

Mindennemű **süketség** és **nehézhallás** a mi találmányunkkal gyógyítható. Fülzúgás nyomban megszűnik. Tudassák leírva saját esetüket. Díjtalan vizsgálat és felvilágosítás. Mindenki saját otthonában kevés költséggel gyógyíthatja magát.

Nemzetközi Fülgyógyászat

596. La Salle Ave., Chicago, Sd.

Jó olcsó órákat

3 évi írásb. jótállással szállít magánosoknak

Konrad János

órágyára és aranyáru szállító **Brux-ből** (Csehország)

Finom nickel rem. óra 3 frt. 65 kr.
Valódi ezüst " 5 frt. 80 kr.
Valódi ezüst lánc " 1 frt. 20 kr.
Nickel ébresztő óra " 1 frt. 95 kr.
Czégem, cs. k. sással lett kitintetve, számos arany és ezüst kiállítási érmekkel és ezekre menő elismerő levelekkel.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

BARSI naptár

Barsvármegye általános címtárával. Ára 30 fillér, bérmentes küldéssel 90 fillér, a **kis Barsi naptár** 30 fillér, **Garamvölgyi Protestáns naptár** barsz megyei egyházi protest. címtárral 60 fillér. **Képes Naptár** Szent Mária és Jézus szent szívének tiszteletére. Ára 50 fillér. Kapható: **Nyitrai és Társsa** könyvkereskedésében Léván.